

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СХІДНОЄВРОПЕЙСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ ІМЕНІ ЛЕСІ УКРАЇНКИ
КАФЕДРА НІМЕЦЬКОЇ ФІЛОЛОГІЇ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Проректор з науково-педагогічної і
навчальної роботи та рекрутації
проф. Гаврилюк С. В. _____

Протокол № __ від _____ 2018 р.

ПРОГРАМА

вибіркової навчальної дисципліни

КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ

<i>освітнього ступеня</i>	Бакалавр
<i>галузі знань</i>	0203 Гуманітарні науки
<i>напряму підготовки</i>	6.020303 Філологія
<i>спеціальності</i>	Мова і література (німецька)
<i>спеціалізації</i>	Переклад

Луцьк – 2018

Програма навчальної дисципліни «КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ХУДОЖНЬОГО ПЕРЕКЛАДУ» освітнього ступеня БАКАЛАВРА, галузі знань 0203 Гуманітарні науки, напряму підготовки 6.020303 Філологія, спеціальності Мова і література (німецька), спеціалізації Переклад

Розробник:

Козак Софія Веніамінівна, доцент кафедри німецької філології, кандидат філологічних наук, доцент

Рецензент:

Павлюк А. Б. доцент кафедри практики англійської мови, кандидат філологічних наук, доцент

Програма навчальної дисципліни затверджена на засіданні кафедри німецької філології

протокол № 1 від 30.09.2018 р.

Завідувач кафедри:

Застровська С. О.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною комісією факультету іноземної філології

протокол № 1 від 13.09.2018 р.

Голова науково-методичної

комісії факультету

Павлюк А.Б.

Програма навчальної дисципліни схвалена науково-методичною радою Східноєвропейського національного університету імені Лесі Українки

Козак С. В. 2018

1. ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 1

Найменування показників	Галузь знань, спеціальність, освітня програма, освітній ступінь	Характеристика навчальної дисципліни
Денна форма навчання	<i>Галузь знань:</i> 0203 Гуманітарні науки	Вибіркова
Кількість годин/кредитів: 2	<i>Напряму підготовки:</i> 6.020303 Філологія <i>Спеціальність:</i> Мова і література (німецька)	Роки навчання: 4 роки
		Семестр: 7-й
		Лекції: 10
ІНДЗ: немає	<i>Спеціалізація:</i> Переклад <i>Освітній ступінь:</i> Бакалавр	Практичні (семінарські): 8 год. Лабораторні: -
		Самостійна робота: 38 год.
		Консультації: 4 год.
		Форма контролю: залік (7-й семестр)

2. АНОТАЦІЯ КУРСУ

Курс «Концептуальні засади художнього перекладу» покликаний ознайомити студентів із теоретичними засадами та підходами до перекладу художніх творів, з принципами та методами художнього перекладу, спрямованого на передачу максимальної точності змісту та авторської інтенції твору-джерела.

Предметом вивчення навчальної дисципліни є морфологічні, синтаксичні та стильові особливості художнього перекладу, знання яких дає можливість формувати перекладацьку компетенцію студентів.

Метою курсу є ознайомлення студентів з загальними засадами науки про переклад, систематизація знань студентів про художній переклад, отриманих на заняттях з практики мови, а також подальший розвиток навичок художнього перекладу прозових, поетичних та драматургічних творів.

Основне завдання курсу – сформувати та вдосконалити навички художнього перекладу у процесі навчання. Тісне поєднання теорії з практичними заняттями дасть студентам змогу оволодіти основними перекладацькими прийомами, а аналіз творчого доробку українських перекладачів розширить уявлення про можливості рідної мови для передачі іншомовних реалій та понять.

3. КОМПЕТЕНЦІЇ

Вивчення цієї дисципліни передбачає оволодіння наступними компетенціями:

- ✓ оволодіння базовими уявленнями про загальні властивості літератури як мистецтва слова, про закони побудови художнього твору, особливості письменницької праці, літературні стилі;
- ✓ вміння користуватися довідковими джерелами, зокрема, літературними енциклопедіями та словниками літературознавчих термінів;
- ✓ здатність до збирання, аналізу й систематизації мовних та літературних фактів;
- ✓ здатність робити аналітичний огляд літературно-критичних статей та досліджень щодо творчості письменників та літературного процесу взагалі;
- ✓ здатність здійснювати літературознавчий аналіз художніх творів;
- ✓ здатність з'ясувати взаємозв'язок між подіями певної епохи, світоглядом і творчістю письменника;
- ✓ здатність виявляти основні проблеми у творі, що вивчається;
- ✓ здатність виявляти структурні та стильові особливості художнього тексту з метою подальшого адекватного відтворення при перекладі;
- ✓ здатність здійснювати порівняльний аналіз художніх творів-оригіналів та творів-перекладів;
- ✓ здатність застосовувати методи максимально точного відтворення сюжетної лінії художнього твору, ідейного змісту та авторської інтенції твору-джерела.

4. ІНФОРМАЦІЙНИЙ ОБСЯГ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Таблиця 3

Денна форма навчання

Назви змістових модулів і тем	Усього	Лекції	Практ.	Сам. роб.	Конс.
Змістовий модуль 1. Особливості мікроперекладу художнього тексту					
Thema 1. Рівні та одиниці перекладу.	8,5	2	1	0,5	5
Thema 2. Морфологічні труднощі перекладу.	7,5	1	1	0,5	5
Thema 3. Лексичні труднощі перекладу.	6,5	1	1	0,5	4
Thema 4. Синтаксичні труднощі перекладу.	6,5	1	1	0,5	4
Разом за ЗМ 1:	29	5	4	2	18

Змістовий модуль 2. Концептуальні особливості макроперекладу художнього тексту					
Thema 1. Відтворення часового простору та рис літературного напрямку у перекладі художнього твору.	8,5	2	1	0,5	5
Thema 2. Відтворення індивідуального стилю автора художнього твору.	7,5	1	1	0,5	5
Thema 3. Переклад поезії.	7,5	1	1	0,5	5
Thema 4. Використання аналогових тестів при перекладі художнього твору.	7,5	1	1	0,5	5
Разом за ЗМ 2:	31	5	4	2	20
Всього годин:	60	10	8	4	38

5. ЗАВДАННЯ ДЛЯ САМОСТІЙНОГО ОПРАЦЮВАННЯ:

Самостійна робота студента передбачає опрацювання наступних тем:

1. Фонетичні труднощі перекладу.
2. Морфологія та синтаксис. Перекладознавчі аспекти.
3. Класифікація художніх текстів.
4. Специфіка художнього перекладу
5. Принципи перекладознавчого аналізу художнього тексту.
6. Лінгвістична рецепція тексту.
7. Літературознавча інтерпретація.
8. Лінгвопоетичний аналіз.
9. Чинники неадекватності перекладу.
10. Моделі перекладу як творчого процесу

6. ВИДИ (ФОРМИ) ІНДИВІДУАЛЬНИХ НАУКОВО-ДОСЛІДНИХ ЗАВДАНЬ (ІНДЗ): -----

7. РОЗПОДІЛ БАЛІВ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

Таблиця 5

Поточний контроль (маx = 40 балів)			Підсумковий контроль (маx = 60 балів)		Загал. к-сть балів
Модуль 1 (маx = 20 балів)		Модуль 2 (маx = 20 балів)	Модуль 3 (маx = 60 балів)		
Змістовий модуль I	Змістовий модуль II	Самост. робота	МКР 1	МКР 1	
10	10	20	30	30	100

Шкала оцінювання

Таблиця 6

Оцінка в балах за всі види навчальної діяльності	
90 – 100	відмінно
82 – 89	дуже добре
75 – 81	добре
67 – 74	задовільно
60 – 66	достатньо
1 – 59	незадовільно

8. ЛІТЕРАТУРА

1. Алексеева И. С. Профессиональный тренинг переводчика / И. С. Алексеева. – СПб.: Союз, 2001. – 288 с.
2. Архипов А. Ф. Самоучитель перевода с немецкого языка на русский / А. Ф. Архипов. – М.: Высшая школа, 1991.
3. Бархударов Л. С. Язык и перевод / Л. С. Бархударов. М.: МО, 1975. – 237 с.
4. Батрак А. В., Котелкин В. П. Пособие по устному переводу (немецкий язык) / А. В. Батрак, В. П. Котелкин. – М.: Высшая школа, 1979. – 172 с.
5. Брандес М. П. Переводческая стилистика (немецкий язык) / М. П. Брандес. – М.: Высшая школа, 1988. – 127 с.
6. Виноградов В. С. Лексические вопросы перевода художественной прозы / В. С. Виноградов. – М., 1978.
7. Кияк Т. Р. Теорія та практика перекладу (німецька мова). Підручник для

- студентів вищих навчальних закладів / Т. Р. Кияк, О. Д. Огуй, А. М. Науменко. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 592 с.
8. Клюканов И. Э. Психолінгвістическіе проблемы перевода / И. Э. Клюканов. – Калинин: КГУ, 1989. – 74 с.
 9. Коваль А. П. Культура ділового спіл мовлення: писемне та усне спілкування / А. П. Коваль. – К.: ВШ, 1982. – 288 с.
 10. Ковганюк С. Практика перекладу / С. Ковганюк. – Харків: Наука, 1989. – 219 с.
 11. Комисаров В. Н. Слово о переводе / В. Н. Комисаров. – М, 1973.
 12. Комисаров В. Н. Теория перевода (лінгвістическіе аспекты) / В. Н. Комисаров. – М: Высшая школа, 1990.
 13. Комиссаров В. Н. Современное переводоведение / В. Н. Комиссаров. – М.: ЭТС, 2002. – 424 с.
 14. Коптілов В. В. Теорія і практика перекладу / В. В. Коптілов. – Київ: Вища школа, 1982.
 15. Крупнов В. Н. В творческой лаборатории переводчика / В. Н. Крупнов. – М.: МО, 1976. – 190 с.
 16. Латышев Л. К. Перевод: проблемы теории, практики и методики преподавания / Л. К. Латышев. – М: Просвещение, 1988.
 17. Левицкая Т. Р. Проблемы перевода / Т. Р. Левицкая. – М.: МО, 1976. – 205 с.
 18. Марчук Ю. Н. Проблемы машинного перевода / Ю. Н. Марчук. – М.: Наука, 1983. – 232 с.
 19. Мирошниченко В. В. Авторська концепція художнього твору: онтогенез і експансія / В. В. Мирошниченко. – Запоріжжя: ЗДУ, 2003. – 283 с.
 20. Міщенко Л. А. Посібник з художнього перекладу до курсу «Теорія і практика перекладу» / Л. А. Міщенко, О. М. Турченко. – Вінниця: Нова книга, 2006. – 176 с.
 21. Нелюбин Л. Л. Перевод и прикладная лингвистика / Л. Л. Нелюбин. – М.: Высшая школа, 1983. – 207 с.
 22. Огуй О. Д. Актуальні проблеми німецько-українського перекладу / О. Д. Огуй. – Чернівці: Рута, 2004. – 256 с.
 23. Основи перекладознавства: Навчальний посібник / За ред. А. Є. Нямцу. – Чернівці: Рута, 2008. – 312 с.
 24. Рецкер Я. И. Теория перевода и переводческая практика / Я. И. Рецкер. – М: Международные отношения, 1974.
 25. Рильский М. Ф. Искусство перевода / М. Ф. Рильский. – М: Советский писатель, 1986.
 26. Latyschew L. K. Übersetzungslehre in Wort und Beispiel / L. K. Latyschew. – М: Международные отношения, 1981.

9. ПЕРЕЛІК ПИТАНЬ ДО ЗАЛІКУ

1. Рівні та одиниці перекладу.
2. Орфоепічні аспекти перекладу.
3. Морфологія та синтаксис. Перекладознавчі аспекти.
4. Лексичні труднощі перекладу.
5. Синтаксичні труднощі перекладу.
6. Текст оригіналу: типи текстів.
7. Класифікація художніх текстів.
8. Принципи перекладознавчого аналізу художнього тексту.
9. Лінгвістична рецепція тексту.
10. Літературознавча інтерпретація.
11. Лінгвопоетичний аналіз.
12. Переклад малих літературних жанрів.
13. Переклад великих літературних жанрів.
14. Відтворення часового простору та рис літературного напрямку у перекладі художнього твору.
15. Відтворення семантичних фігур мовлення.
16. Відтворення індивідуального стилю автора художнього твору.
17. Переклад поезії.
18. Передача прагматичної інформації.
19. Використання аналогових тестів при перекладі художнього твору.
20. Чинники неадекватності перекладу.

Схвалено Вченою радою
Східноєвропейського національного
університету імені Лесі Українки
Протокол № __ від _____ 201 р.

Проректор з науково-педагогічної
і навчальної роботи та рекрутації
Навчальний відділ
Юридичний відділ

С. В. Гаврилук
Л. О. Заєць
А. В. Маїло